

[Gustav Pedersen.]

bagegang i Hjemmet, Beklædning o. lign. som man har haft i de mindrebemidlede Kredse, fordi de erhvervsdrivende nu engang har haft de bedre Forbindelser og altsaa bedre har kunnet anskaffe sig det nødvendige til at opretholde Værdierne. Og sidst, men ikke mindst, er der Grund til at understrege, at de Pengeanbringelser, man i disse Kredse har foretaget, i vid Udstrækning har været mere lukrative end de Pengeanbringelser, de mindrebemidlede har foretaget. Dertil kommer, at i Aktieselskaberne, der jo repræsenterer en ret omfattende Pengeanbringelse, og som har haft gode Kaar under Krigen, har der været en Vækst i den indre Værdi, som man nu kan begynde at drage Fordel af, og Begyndelsen er jo allerede gjort i Forslaget om at give Basis for Udbetaling af større Dividende. Altsaa, medens de mindrebemidlede, selv hvor de har kunnet spare lidt, har haft Tab, har der for den heldigere Del af Befolkningen været Gevinst paa mange Konti.

Saa kan der selvfølgelig siges, at det er lige saa vigtigt at faa klarlagt, hvor Indgreb vinker med Hensyn til at skaffe større Stabilitet, men her maa jeg have Lov til at gentage, at en stor Del af Lønarbejderne er i Virkeligheden ved at have saa ringe Købeevne, at det kan være uforsvarligt at skære dem yderligere ned. Det gælder selvfølgelig i første Række, fordi Pristallet jo nok viser den nominelle Prisstigning, men ikke Vareforringelserne, og Vareforringelserne gør paa mange Omraader, i hvert Fald paa længere Sigt, et saa haardt Indgreb i Købeevnen, at det er nødvendigt at tage Hensyn dertil. Der er ogsaa Grund til at understrege, at alle, der har maattet etablere nyt Hjem i de senere Aaringer, vil i de kommende Aar alene paa Huslejekontoen, men ogsaa i Etableringsomkostninger, faa saa haarde Udgifter, at det i vid Udstrækning vil svække deres Købeevne. Det betyder, at det er et meget stort Spørgsmaal, om det blot er forsvarligt at skære Købeevnen længere ned.

Den højtærede Finansminister har sagt, at det vinker ikke til at svække Købeevnen at paalægge disse Afgifter, for Pristalsreguleringen vil forøge Lønningerne i samme Forhold. Maa jeg dér gøre den højtærede Minister opmærksom paa, at det kan jo være et halvt Aar — jeg kan ogsaa sige indtil et halvt Aar, men ofte varer det et

halvt Aar — før en Prisstigning eller en Afgift nedfældes i Pristallet. Det vil altsaa sige, at saa længe vi stadig væk faar nye Afgifter, og saa længe vi stadig væk konstaterer nye Prisstigninger, betyder hver Prisstigning og hver ny Afgift mindre Købeevne, fordi Reguleringen først sker et halvt Aar efter — og saa begynder man forfra igen. Jeg skal ikke lægge op til at gentage den under Behandlingen af et tidligere Lovforslag stedfundne Diskussion om Pristallet, men det er i hvert Fald en Kendsgerning, at et halvt Aar bagefter er Prisreguleringen altid, og det betyder, at de Afgifter, der kommer, i alle Tilfælde vil nedsætte Købeevnen for Lønarbejderne og dem, der er ligestillede med dem.

Efter min Mening ligger den farligste overflødige Købeevne paa Felter, hvor man regner med de meget store Tal, selv om det ikke drejer sig om saa mange. Dér, hvor heldige Forretningsfolk eller andre skaffer sig meget store Indtægtsstigninger, oven i Købet i en Periode, hvor der er meget ringe Chance for at anvende dem i produktivt Arbejde, dér kan disse overflødige Midler kastes ind paa forskellige Omraader med en næsten inflatorisk Virkning. Derfor vil jeg mene — og det er det, der er Grundlaget for mit Partis Stilling til de Forslag, der foreligger her —, at hvis der virkelig skal gøres en Indsats for at skaffe Balance mellem Købemidler og Købemuligheder, maa man ikke blot af moralske, men i Virkeligheden ogsaa af praktiske Grunde først og fremmest sætte ind dér, hvor de store Indtægtsstigninger har fundet Sted, dér hvor den pludselige Fortjeneste giver Mulighed for den Aktion mod Priserne, som man efterhaanden træffer meget lidt af hos den mindrebemidlede Del af Befolkningen.

Jeg tror, alene disse Bemærkninger maa være tilstrækkelige til at godtgøre, at vi fra mit Partis Side ikke finder, at det er en god Maade, man i de to Lovforslag, der nu er til Behandling, foreslaar at løse de Opgaver, der skal løses, paa.

Det første af Lovforslagene indeholder for saa vidt ikke noget nyt. Det er Spørgsmaalet om Tobakken og alt, hvad der har med Tobakken at gøre. Tobakken har jo snart i en lille Menneskealder været Finansministrenes særlige Kælebarn med Hensyn til Udskrivning af Skatter, og vi er efterhaanden kommet ganske betydeligt i Vejret paa dette Felt. Efter det foreliggende